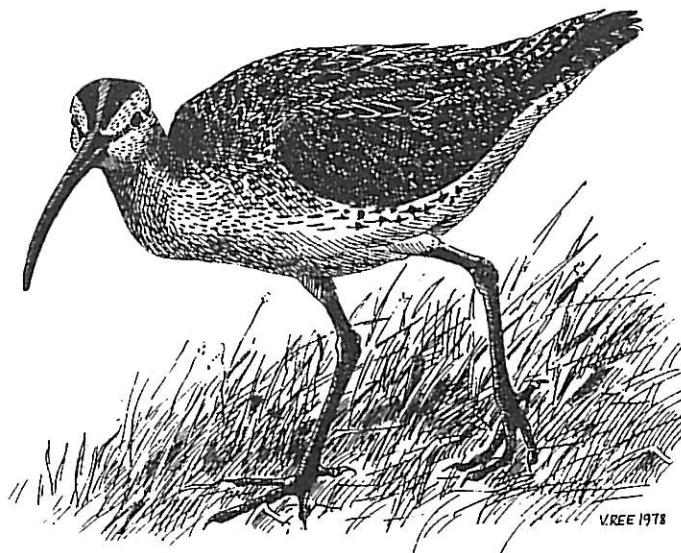

Småspove *Numenius phaeopus*

Global utbredelse

Småspoven har en nordlig holarktisk utbredelse. Vår underart ruger fra Island og Færøyene, gjennom Skandinavia og til Vest-Sibir. I Øst-Sibir og Alaska og Canada overtar to andre underarter. Småspoven er den eneste spovearten med sirkumpolar utbredelse, og har dermed den videste utbredelsen av spovene globalt sett. Det er uklart hvor sammenhengende utbredelsesområdet er gjennom Sibir, nyere opplysninger (Rogacheva 1992) tyder på at utbredelsen er relativt sammenhengende. Av spoveartene (slekten *Numenius*) viser noen arter negativ bestandsutvikling globalt sett, og noen er ekstremt sjeldne. Småspoven er et unntak, den er tallrik over det meste av sitt utbredelsesområde, og det foreligger ingen indikasjoner på negativ bestandsutvikling.

Norsk utbredelse og habitatvalg

Tyngdepunktet for den norske bestanden ligger fra Midt-Norge og nordover. På Vestlandet er den mer spredt, og er her mest vanlig i Rogaland. Atlas-kartet fanger dessverre ikke opp de små og svært spredte hekkeforekomster på kysten av Hordaland. Også i hekkeområdene i innlandet sør for Dovre er den mindre tallrik og har mer spredte forekomster enn nordafjells. Småspoven har tilhold i åpent landskap, helst i høyereliggende myrer og heiområder, men finnes også helt ut til kysten og på øyene. Småspoven hekker også av og til på dyrket mark. Dette gjelder særlig på Nordmøre og i Orkdalen i Sør-Trøndelag. Generelt finner en småspoven i høyereliggende områder og storspoven i de lavereliggende, men artene overlapper i noen grad i valg av hekkehabitat. Langs kysten og ute på øyene er forholdet mer komplekst. Eksempelvis hekker begge artene tallrikt på Smøla, Hitra og Frøya. Her finner en småspoven helst i heiområdene og storspoven knyttet til kulturmark. Hvorvidt det eksisterer et konkurranseforhold mellom artene er uklart.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Bestanden i Norge er anslått til ca. 10.000 par, dvs omtrent det dobbelte av storspoven. (Atlas-komiteens anslag er 10.000-20.000 par (Tabell 1)). Det foreligger ingen indikasjoner på negativ bestandsutvikling hos småspove. Hekkeplassene er for en stor del høyereliggende myrer og heier, områder som er lite utsatt for inngrep eller habitatforstyrrelser. En kjenner likevel områder lokalt (Midt-Norge) der småspoven har forsvunnet pga. grøfting og tilplanting av myr med tanke på skogproduksjon. Det foreligger imidlertid ingen klare indikasjoner på regionale endringer i småspovens utbredelse.

Hekkebiologi

Småspoven ankommer hekkeplassene i Sør-Norge i første halvdel av mai, og Finnmark vanligvis i siste halvdel av måneden. Fra da av markerer hannene sine territorier med fluktspill, akkurat som storspoven. Under denne tiden er fuglene jevnt over meget aktive. De er dermed om mulig enda lettere å registrere enn storspoven. Dette gjelder også for resten av hekketiden, de er mer stasjonære, og neppe til å unngå dersom en kommer inn på hekkeområdene. Det er derfor lite trolig at småspoven i særlig grad har unndratt seg registrering, og det er all grunn til å tro Atlas-prosjektets metodikk egner seg godt til å få oversikt over hekkestatus til småspove.

Trekkforhold

Høsttrekket starter tildels svært tidlig, idet voksne fugler begynner å trekke bort allerede i siste halvdel av juli.

Småspoven har også den videste utbredelse vinterstid av spoveartene, og overvintrer i kystområder jorden rundt i et bredt belte på begge sider av Ekvator. Norske fugler overvintrer hovedsakelig i Vest-Afrika.

Lars Løfaldli

Småspove *Numenius phaeopus*

355 ● Konstatert hekking

420 ● Sannsynlig hekking

196 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

